

A. Ref. zat. t. 2008

A. Rejestr. opm. I 2015

AK
Sosnowiec

H 1976

RYBIAŁEK Irena

2 d. Maroszek

ps. „Iryna”

3329/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — 3329 / HSK AK Słodziejec
RYBIATEK Jrena ps. Irma
z d. Maroszek

I/1. Relacja ✓ K.3. s.3

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie —

III Relacja

Działalność konspiracyjna Jony Rybiatek
ps. Irma* na terenie Kazimierza Górskiego (Sosnowiec)
w okresie okupacji hitlerowskiej.

Relacja opracowana Józefą Trześką ps. Trias
zam. w Sosnowcu

mps. Kserokopie K. 3. s. 1-3

Relacja Jony Rybiatek zd. Staroszek przekazana
do Fundacji Krystyna Wojtkiewicz z Kutnowa, 26.07.2002r.

Relacje Opracowała

TGH

Mgr. Józefa Trzaska ps. Trias
zam. Sosnowiec 15 ul.

Działalność Konspiracyjna Mgr. Ireny Rybiałek ps. "Irma" Na Terenie
Kazimierza Górniczego/obecnie Sosnowiec 15/w Okresie Okupacji Hitlerowskiej

Mgr. Irena Rybiałek z domu Maroszek, córka Marii Antoniego ps. "Irma" ur. 18.IV.1918r. w Grabocinie, obecnie Sosnowiec 15. Ojciec p. Ireny był Górnikiem na kopalni Kazimierz. Oboje rodzice to skromni, spokojni, b. pracowici i kulturalni ludzie. Wśród tutejszego społeczeństwa cieszyli się wielkim poważaniem i szacunkiem. Jedyne ich dziecko to córka Irena, która była osią wokół której obracało się ich skromne życie. Córka była dla nich wszystkim. Jej to przekazali to^{co} było dla nich największą świętością - miłość Ojczyzny, umiłowanie pracy i poszanowanie ludzi starych. Te trzy rzeczy stały się dla Ireny dewizą całego Jej życia. Ojciec p. Ireny Antoni Maroszek w okresie międzywojennym był działaczem robotniczym a podczas okupacji był członkiem P.P.R. biorąc czynny udział w różnych akcjach antyniemieckich. P. Irena była zdolną i ambitną - poprostu lgnęła do nauki. Po ukończeniu szkoły podstawowej na tutejszym terenie, uczęszczała do prywatnego 8mio klasowego Gimnazjum Humanistycznego im. Łukasiewskiego w Dąbrowie Górniczej odległej od Jej miejsca zamieszkania o 6 kil.. Bez względu na stan pogody i porę roku, p. Irena do szkoły chodziła pieszo. Na przejazd prywatnym autobusem już nie starczyło pieniędzy. Z b. dobrym wynikiem zdała egzamin dojrzałości i dyplom maturalny otrzymała w 1937r.. Po maturze uczęszczała do Uniwersyteckiej Szkoły Pielęgniarek w Krakowie. W 1939r. na skutek wybuchu wojny p. Irena była zmuszona przerwać naukę i wrócić do rodzinnego domu. Tutaj natychmiast przystąpiła do pracy w instytucji służby zdrowia w dawnej Ubezpieczalni Społecznej w charakterze pielęgniarki. Pracowała z dr. Szulcem w ambulatorium w Ostrowach Górniczych, oraz z dr. Drybańskim w Kazimierzu Górniczym. Mimo ciężkiej i odpowiedzialnej pracy zawodowej, każdą wolną chwilę poświęcała bezinteresownie ludziom biednym, chorym i starym, których okupanci z całą bezwzględnością kwalifikowali na wywóz wprost do komór gazowych w Oświęcimiu jako element nie nadający się do pracy dla IIIiej Rzeszy. W życiu chorych, steroryzowanych ludzi przez reżim hitlerowski - ludzi zagubionych "Irma" wnosiła tyle słońca, pogody i ufności w lepsze jutro. Jej dobre sprawne ręce dawały zastrzyki, podawały z ciężkim trudem zdobyte lekarstwa. Niezależnie od pracy zawodowej i opieki nad chorymi i starymi ludźmi "Irma" całym sercem i duszą oddawała się pracy konspiracyjnej. Jako zaprzysiężony żołnierz PPS. AK udzielała pomocy chorym jeńcom angielskim, którzy pracowali w tutejszej kopalni węgla "Kazimierz" w b. ciężkich warunkach, imteż "Irma" dostarczała lekarstwa i materiały opatrunkowe. Jako pracownik Wydziału Zdrowia posiadała przepustkę od władz niemieckich, dzięki czemu mogła się swobodnie poruszać w terenie w dzień i w nocy. Tę okoliczność "Irma" ~~wykorzystała~~ wykorzystwała w pracy konspiracyjnej w całej swojej rozpiętości. Prócz wymienionych funkcji "Irma" pisała artykuły do Śląsko-Dąbrowskiego Biuletynu Informacyjnego. Zajmowała się również kolportażem biuletynów radiowych gazetek i ulotek podziemia, przносиła je i rozklejała. Organizowała kwatery dla żołnierzy podziemia spalonych lub ściganych przez Gestapo. ~~Dostarczała~~ również le-

L.dz. 2301 NSK 02 26 U (K. Wojtowicz)

karstw i materiałów opatrunkowych. Udzielała pomocy chorym Partyzantom. "Irma" do końca swojej pracy konspiracyjnej, to jest, do chwili rozwiązania placówki i wkroczenia wojsk wyzwoleniczych na tutejszy teren, była dzielnym, bardzo ofiarnym, odważnym i zdyscyplinowanym Żołnierzem, Armji Krajowej. W każdym Jej poczynaniu przebija wielki patryjotyzm i oddanie sprawie Polski. Po wyzwoleniu z całym entuzjazmem przystąpiła do nauki wracając do Krakowa. Dyplom szkoły pielęgniarów otrzymała w 1946r. W tym roku wyszła za mąż nie przerywając pracy zawodowej przy równoczesnym dokształcaniu się. Od 1946r. do 1950r. pracowała w wojskowym szpitalu w Krakowie w charakterze pielęgniarki. W tym też roku została skierowana do Warszawy na kurs pedagogiczny. po ukończeniu kursu została skierowana do pracy w Prezydium Rady Narodowej Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej w Krakowie, gdzie pełniła ~~funkcję~~ funkcje kierownika referatu średnich szkół medycznych, funkcje tą pełniła przez 3 lata. Od 1953r. do 1956r. pracowała w charakterze dyrektora szkoły laborantów medyczny w Krakowie. Od 1956 do 1958r. pracowała w szkole położnych. W 1958r. zdała egzamin kwalifikacyjny i otrzymała dyplom kwalifikowanego nauczyciela. Po otrzymaniu dyplomu powierzono Jej z organizowanie Technikum Pielęgniarskiego w Nowej Hucie. W szkole tej w międzyczasie zorganizowała szkołę opiekunek dziecięcych, która w roku 1968 została zlikwidowana a w jej miejsce zorganizowała szkołę pracowników socjalnych. W 1971r. p. Dyrektor I. Rybiałek skończyła studia pedagogiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i uzyskała dyplom magistra. Jak bardzo życie mgr. Rybiałek związane było z losem ludzi starych, świadczy temat Jej pracy magisterskiej na temat „PROBLEMY LUDZI STARYCH”. W tym czasie za wybitną pracę zawodową i społeczną otrzymała dwukrotne stypendium Ministerstwa Zdrowia na wyjazd do Jugosławji i Finlandii. Aż do wystąpienia choroby pełniła funkcje dyrekt. szkoły, którą założyła prowadząc równocześnie dwie specjalizacje a mianowicie: Wydział Higieny Zdrowia oraz wydział Pracowników Socjalnych. Szkoła założona przez nią, toż część Jej duszy - to ustawiczna troska o młodzież - o ich los - taka sama jak troską o los Jej trojga dzieci, które wychowała i wykształciła w ciężkich warunkach po śmierci męża. Dla młodzieży i swoich dzieci była wszystkim i przekazała im to, co otrzymała od swoich rodziców serce, miłość Ojczyzny, odpowiedzialność i poszanowanie dobra społecznego, oraz opiekę nad ludźmi biednymi, starymi. "Irma" do końca swego życia była sobą - pracowita, ambitna i uczciwa - prawdziwy przyjaciel ludzi starych i ukochanej przez nią młodzieży. Nasza "Irma" to jedno wielkie serce, to piękna świetlana postać, której pamięć wśród nas tu w Sosnowcu-Kazimierzu żyć będzie wiecznie.

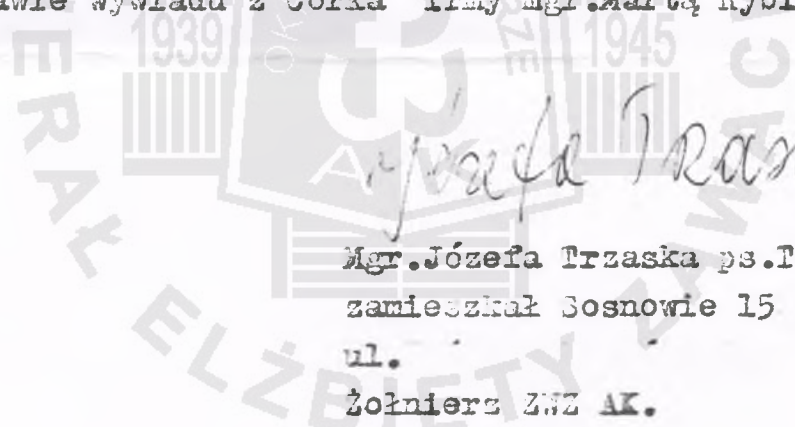
Mgr. Dyrektor Irena Rybiałek zmarła w dniu 18.IX.1976r.

CZEŚĆ JEJ PAMIĘCI

Za patriotyczną postawę i benedyktyńską, swą pracę została odznaczona następującymi odznaczeniami :

- 1/Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia w 1952r.
- 2/Złoty Krzyż Zasługi " 1969r.
- 3/Srebrną Odznakę P.K.P.S. " 1971r.
- 4/Odznakę Budowniczego Nowej Huty " 1973r.
- 5/Odznakę XXX lecia Polski Ludowej " 1974r.

Powyższą relację napisałam na podstawie wywiadu udzielonego mi przez Dr.Stanisława Flaczyka ,byłego szefa biura informacji i propagandy podziemia w czasie okupacji na terenie placówki Śląsko-Dąbrowskiej AK i na podstawie zaświadczenia byłego dowództwa. Na podstawie żmudnego i wyczerpującego wywiadu z żyjącymi mieszkańcami okolic gdzie działała "Irma" w czasie okupacji oraz relacji p.Krzystyny Badocha zamieszkałej w Ostrowach Górniczych. Na podstawie wywiadu z Córką "Irmy mgr.Martą Rybiałek

Arpazafa Traska

Mgr.Józefa Trzaska ps.Prias
zamieszkał Sosnowie 15 /Kazimierz Górniczy
ul.
Żołnierz ZWZ AK.

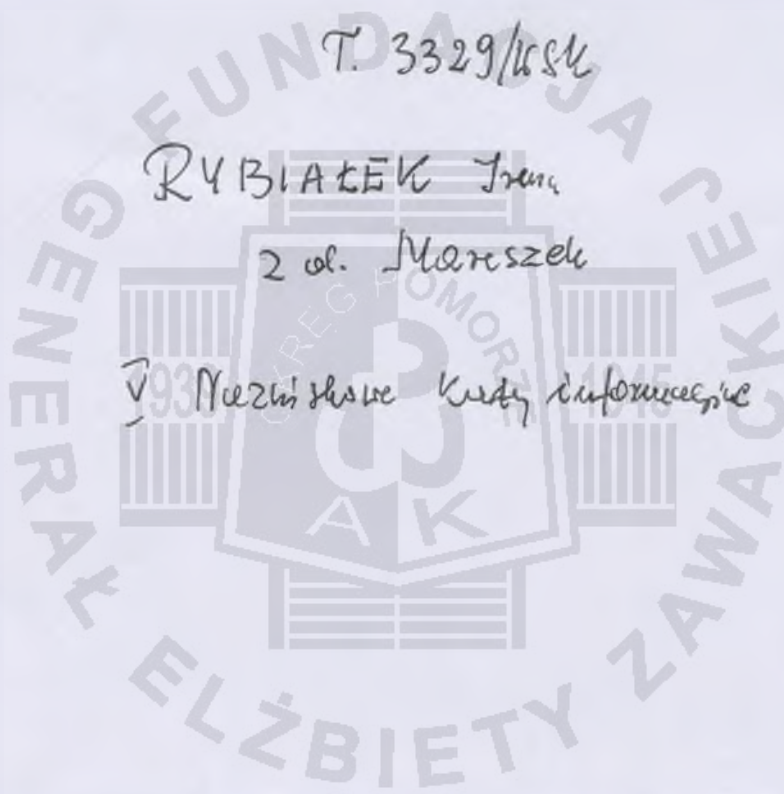
T. 3329/1684

AK
Śląsk

RUBIAŁEK Jan

2 ul. Marszałek

93 Niezmiślowe Kudy informacja

AK
Śląsk

Rybiałek Irena, ps. "Irma"
z d. Maroszek

- pielęgniarka. Zaprzysiężona do AK, działała
na terenie Kazimierza Górniczego (obecnie
Sosnowiec 15).

Źródło: relacja mgr Józefy Trzaska ps. "Trias"

K.Wojt., 2002.

RYBIATEK Jrena